

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta	§ 59	30.09.2015
Kaupunginhallitus	§ 203	14.10.2015

Maahanmuuttajien valmistava opetus Kauniaisten perusopetuksessa

443/12.00.01/2015

SOV 30.09.2015 § 59

Lisätiedot:

opetuspäällikkö Sari Aarniokoski, puh. (09) 5056 265
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kunta voi järjestää maahanmuuttajien valmistavaa opetusta, jos kunnassa on opetukseen oikeuttavia maahanmuuttajataustaisia oppilaita. Näin myös Kauniaisten kaupungin kotouttamishjelmassa on linjattu. Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu kaikille niille perusopetusikäisille maahanmuuttajataustaisille oppilaille, joiden suomen kielen taidot tai opiskeluvälmiudet eivät riitä perusopetuksen ryhmässä opiskeluun. Opetukseen voivat osallistua sekä vasta maahan muuttaneet että Suomessa syntyneet maahanmuuttajataustaiset. Valmistavan opetuksen tavoite on luoda hyvä pohja koulunkäynnille Suomessa. Valmistavaan opetukseen osallistuminen ei edellytä oleskelulupaa.

Nykyisellään Kauniainen ostaa maahanmuuttajien valmistavan opetuksen Espoolta kaupunkien perusopetuksen järjestämistä koskevan yhteistyösopimuksen mukaisesti. Kauniainen maksaa maahanmuuttajien valmistavaan opetukseen otetusta oppilaasta Espoolle clearingin ja todellisten kulujen erotuksen huomioon ottaen oppilaalle päätetyn tukitarpeen. Lisäksi valmistavan luokan oppilas on oikeutettu koulumatkatukeen, joka on oppilaan ikä huomioon ottaen joko tilauskuljetus tai koulumatkakortti.

Maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen laajuus vastaa yhden vuoden oppimäärää (PoL 638/1998, 9 §). Perusopetuksen valmistavaa opetusta annetaan 6–10 vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1000 tuntia (PerusopetusA 852/1998 3 §). Mikäli oppilaalla on riittävät valmiudet, hänellä on oikeus siirtyä perusopetukseen jo ennen valmistavan opetuksen päättymistä. Siirtymisestä perusopetukseen keskustellaan yhteistyössä huoltajien sekä oppilasta opettavien opettajien, koulun oppilashuoltoryhmän ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden koulusijoitusta koordinoivien henkilöiden kanssa.

Valmistava opetus noudattaa valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteita (Opetushallitus 2009). Valmistavalle opetukselle ei ole asetettu ryhmäkokovaatimusta, vaan opetuksen järjestäjä voi itse päättää ryhmäkoon. Opetushallitus suosittelee, että valmistavan opetuksen ryhmäkokoa ei ylitä 8–10 oppilasta. Kauniaisten valmistavan luokalle ei esitetä minimikokoa. Oppilaita ryhmässä on korkeintaan 10, mutta siirtymäaikoina määrä voi lyhyen aikaa ylittyä.

Valmistavaa opetusta varten ei ole määritelty valtakunnallista tuntijakoa ei-

kä oppimäärää, joten oppilaalle laaditaan yhteistyössä huoltajien kanssa oma opinto-ohjelma. Opetusta annetaan perusopetuksen oppiaineissa ja mahdollisuuksien mukaan omassa äidinkielessä oppilaan omassa opinto-ohjelmassa määritellyllä tavalla. Valmistavan opetuksen pääpaino on suomi toisen kielenä –opetuksessa. Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja sisällöt noudattavat soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Maahanmuuttajataustaisille oppilaille järjestetään oman äidinkielen opetus joko Kauniaisissa tai Espoon ja Kauniaisten yhteistyösopimuksen mukaisesti Espoossa.

Valmistavaan opetukseen laaditaan paikallinen opetussuunnitelma.

Valmistavan opetuksen yhtenä tavoitteena on antaa tarvittavia valmiuksia perusopetukseen siirtymistä varten. Oppilaalle annetaan opetusta perusopetuksen oppiaineissa ja opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Tämä korostaa valmistavan opetuksen opettajan ja perusopetuksen opettajien yhteistyön merkitystä. Integroinnin perusopetuksen opintoihin voi aloittaa heti valmistavan opetuksen alkaessa.

Joskus valmistavan opetuksen ryhmässä ja oman opinto-ohjelman mukaan opiskelu pidempään kuin vuoden voi olla perusteltua esim. luku- ja kirjoitustaidottomilla tai vähän koulutaustaa omaavilla oppilaille. Tällöin oppilaalle tehdään opinto-ohjelmaan tarkka suunnitelma perusopetukseen integroinnista seuraavan vuoden aikana.

Valmistavan opetuksen päättyessä oppilaalle annetaan osallistumistodistus, jossa kuvataan opetuksen laajuutta ja sisältöä sekä oppilaan edistymistä. Valmistavan opetuksen oppilasta ei arvioida numeerisesti, vaan arviointi on sanallista ja oppilaan itsearviointiin edellytyksiä kehittävää. Oppilaan suomen kielen taitoa arvioidaan kielitaidon tasojen kuvausasteikon avulla.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opettajalle ei ole valtakunnallisesti erikseen määriteltyä kelpoisuutta, vaan mikä tahansa opettajakelpoisuus on riittävä. Opetuksen järjestäjä voi hakuvaiheessa määrittellä, mitä se tehtävään valittavalta opettajakelpoisuuden lisäksi edellyttää.

Maahanmuuttajille järjestettävän perusopetuksen valmistavan opetuksen rahoituksen valtionosuus on 15.102,92€. Vuonna 2014 Kauniaisissa asuvia perusopetuksen oppilaita, jotka osallistuivat Espoossa järjestettyyn maahanmuuttajien valmistavaan opetukseen, oli 7. Heistä yhdelle oli myönnetty tilauskuljetus ja kuudelle oppilaalle matkakortti. Vuonna 2015 valmistavassa opetuksessa on 11 oppilasta (tilanne syyskuussa 2015). Tilauskuljetus on järjestetty kahdelle oppilaalle ja yhdeksällä oppilaalla on matkakortti. Vuonna 2015 valmistavan opetuksen kustannukset ovat noin 170.000€.

Kauniaisten valmistavan luokan esitetään aloittavan jo 2.11.2015. Kauniaisten perusopetuksen valmistavan opetuksen ryhmässä esitetään toimivan kaksi vastuuhenkilöä: luokanopettaja tai erityisluokanopettaja ja erityisnuorisotyöntekijä tai nuorisotyöntekijä. Tehtävät laitetaan avoimeen hakuun ja haussa painotetaan aiempaa kokemusta valmistavasta opetuksesta.

Valmistava luokka kuuluu opetustoimen hallinnon alaisuuteen, jolloin voidaan joustavasti liikutella valmistavan opetuksen ryhmää tarpeiden mukaan. Valmistava luokka aloittaa toimintansa Mäntymäen koulussa, mutta toiminnan aikana voi tulla tarve siirtää toiminta Kasavuoreen, esim. ryhmän ikärakenteen vuoksi.

Valmistavan opetuksen vuosittainen kustannus on noin 90.000€, josta luokanopettajan palkkakustannus on noin 42.000€ ja nuorisotyöntekijän noin 31.000€. Muut kustannukset sisältävät mm. materiaalikustannukset ja ruokailun.

Perusopetukseen valmistava opetus ei aiheuta lisämäärän tarvetta toistaiseksi. Vuoden 2015 budjetissa opetustoimen talouden toteumassa muun koulutoimen kustannuspaikalta, jossa on erityisopetuksen kustannukset, on vähentyneistä erityisoppilasmääristä johtuen mahdollista kustantaa valmistavan luokan opetus. Vuoden 2016 osalta kustannusten kohdentamista selvitetään.

Sivistystoimenjohtaja:

Kauniaisten suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää perustaa maahanmuuttajaoppilaille tarkoitetun perusopetukseen valmistavan luokan esityksen mukaisesti.

.....

Sivistystoimenjohtaja muutti esityksensä:

Kauniaisten suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää perustaa maahanmuuttajaoppilaille tarkoitetun perusopetukseen valmistavan luokan esityksen mukaisesti ja pyytää kaupunginhallitusta varaamaan kuluihin suomenkielisen opetustoimen hallintoon 100.000 euroa vuoden 2016 talousarviossa.

Päätös:

Lautakunta päätti asiasta muutetun päätösesityksen mukaisesti.

KH 14.10.2015 § 203

KJ:

KH päättää varata suomenkielisen opetustoimen hallintoon 100.000 euroa maahanmuuttajien valmistavan opetuksen kuluihin vuoden 2016 talousarviossa.

.....

Puheenjohtaja Bergin lisäysehdotus maahanmuuttajien mahdollisuudesta kotoutua myös ruotsin kielellä, hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

KH päätti varata suomenkielisen opetustoimen hallintoon 100.000 euroa maahanmuuttajien valmistavan opetuksen kuluihin vuoden 2016 talousarviossa.

Samalla KH päätti edellyttää, että maahanmuuttajia informoidaan mahdollisuudesta kotoutua myös ruotsin kielellä sekä hakeutua päivähoidon ja valmistavaan opetukseen myös ruotsinkieliseen opetustoimeen ja varhaiskas-

vatukseen.